

A csuszató csiga, mely a korlát tetején van meg erősítve. A tartó kötél vége ezen a csuszató csigán át van vezetve és a szemben lévő korláthoz van erősítve. A kötél másik vége a folyó közepe táján a fenéken lévő szilárd horgonyba van lekötve.

Elindulásakor a víz folyása a hajó orrát az állomástól a tulsó part felé irányított ivben elbillenti és egyidejűleg elindítja a hajót a folyó irányában lefelé mindaddig, míg a tartókötél megfeszül.

Amint a kötél kifeszítése beállott, a tulsó part felé haladó mozgást, a régi kor emberei az akkori szélességekhez viszonyítva egyszerűen repülésnek nevezték.

A repülésnek nevezett gyorsasága a hajón uszó hidnak sokat függ a víz sodrától és a szél irányától.

Az kétségtelen, hogy a víz mozgási energiája ennél az ősinék mondható szerkezetnél igen elemesen van kihasználva, mert a kötél által felfogott erő a legkisebb, a hajótestet taszító erő pedig a legnagyobb.

A vízállás emelkedésével a hid sebessége nő, az apadással csökken. Ha a víz folyásával ellenkező irányú szél fúj, az szintén csökkenti a repülés sebességét.

Gyakran előfordult Tótfalun, hogy a hid kedvezőtlen szélben megállott és úgy kellett kötéllal átvontatni a tulsó partra.

Kisebb folyókon meg látható itt-ott a tótfalusi hidhoz hasonló szerkezet, de ezek nem igazi repülőhidak, mert ezeknél a kötél a folyóra merőleges irányba van kifeszítve s így ezeknél nemcsak a víz ereje, de emberi erő is közvetít az áttolásnál.

A tudós főmérnök e magyarázásából nyilvánvaló, hogy a repülőhiddel egy igen érdekes régi-ség készül a Duna hajzából a feledés hajzába merülni. Egy körülbelül olyan régi szerszám, mint a faeke, vagy a faltörő kos.

A hidépítés technikájának a mai csodás fejlődési korszakában önkénytelenül tolu az ember ajkára a súlyos kérdés: hát a magyar fővárostól néhány kilométerre ezer esztendőig kellett várni, míg egy állandó hiddal összekötik a legnagyobb dunai szigetek egyikét a szárazfölddel?

Ó nem, ez nem az első hid a szentendrei szigetre. A török hódoltság idejében már volt csaknem ugyanazon a helyen, ahol most épül, egy rendes nagy hid. Sőt a nagy Dunán Vácánál is volt egy hidja a törököknek. De ezek a hidak nem gazdasági célokat szolgáltak, a budai, váci és esztergomi basák csapatokat szállítottak rajta a felsővidéki megyékbe. Szóval, kizárólagosan stratégiai hidak voltak.

A most épülő hid iránt a hadügyi kormány nem mutatott semmi érdeklődést, vagyis a tótfalusiak mély sajnálatára, egy fillért sem adott hozzá. Ugy látszik, a török basáknak stratégiai felfogása lényegesen eltért a mostani hadvezetőségétől.

De a hid, mint említettem, januárra készül, s ezzel új éra nyílik meg a nagy dunai sziget gazdasági életében. Ennek a szigetnek egyik nevezetessége, hogy rajta van a királyi uradalomnak egyik leggazdagabb fűcsóna, hová ő felsége meg a nyolcvanas években is gyakran eljárt vadászni. Egyszer télvíz idején a zajló Dunán hajón jött a király Monostorra vadászni és pedig úgy, hogy a hajója előtt egy jégtörő hajó járt. És mire a vadászatnak vége lett, a Duna jége be is állott.

Ünnepségek zaja fog végig hangzani a szigeten, mikor a régen óhajtott hidat átadják a forgalomnak. Hát ez magyaroknak könnyebbül meg a lélegzete attól a gondolattól, hogy ezentul semmiféle jégzajlás nem zárja el a külsővilágtól s hogy ha egy kis kerülővel is, bármikor mehet a dologára.

Ennek a kétségtelenül értékes munkának a gazdasági fejlődését első sorban Almásy főszolgabíró szinte hősiességű buzgalmanak köszönheti a szigeti nép. S mi is szívesen kalapot emelünk neki.

Z. M.

Elfogták a csaló bankhivatalnokokat.

(Három testvér büne. — Adatok a szökés körülményeiről.)

(Saját tudósítónktól.) Budapest éjszakai mulatóhelyeinek ismert, tipikus alakjai voltak Steinmann Ottó, Pál és Bódog bankhivatalnokok. A három fivér, — akárcsak azok a gavallérok, akik valami nagy hitbizomány jövedelmét pocskolják, — két kézzel szórta a pénzt, alig mulott el éjszaka, amelyet ne muzikaszó és pezsgős üvegek mellett, szeparés hölgy-társaságban töltöttek volna el. Különösen Steinmann Ottó, — a legidősebb, aki a Magyar Leszámitoló Banknak volt tisztviselője, — merült bele az éjszakai életbe. Ha a brettlin egy-egy új, festett csillag tűnt fel, ezeket szórt el, hogy az artistanőt meghódíthassa. Állandó viszonyt is folytatott, kedvesének pompás lakást tartott, ezeröttszáz-kétezer koronát költött reá hónapoként.

Testvéröccse, Pál és Bódog hűségesen utánozták. Persze, kis fizetésükből nem telt a drága passziókra. Gummitalpas fogat röpitette ki őket a turfra, ezekben játszottak a bukmékereknél, de rendes látogatói voltak a kártyakluboknak is. A dr. Mitzger Tivadar barlangjában Steinmann Ottó licitált legerősebben a bankra, akárhányszor megtörtént, hogy egész kis vagyon uszott el kezén a zöld asztal mellett. De nyert is. Így azután elég tere maradt a kombinációnak, kártyás ember hírébe került, ha szórta a pénzt, mondhatták az emberek, hogy ott nyerte a bakkarat-asztalon, vagy künn a löversenytéren, a Ring-ben.

Most azután bírósági intézkedés rántotta le a leplet a Steinmann-fivérekről is, akik ellen szerdán délelőtt elfogató parancsot adott ki a törvényszék vizsgálóbírája. Kiderült, hogy a talmigavallérok a legifjángosabb csalással szereztek meg életmódjuk költségeit. Eddig csak dr. Kelemen Géza fővárosi orvos tett följelentést ellenük, de bizonyos, hogy a megszökött bankfiuk nagyszámu becsapott ember pénzével tündek el.

Dr. Kelemen Géza följelentésében elmondja, hogy májusban néhány napig kezelte a huszonegyéves Steinmann Pált, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselőjét. Steinmann néhány nappal később telefonon arra kérte, hogy keresse föl őt Nádor utcái hívatálában. Kelemen eleget tett ennek a kérésnek és ekkor Steinmann elmondta, hogy Ottó bátyja száz darab Közuti részvényt vett a tőzsdén, azonban nincs rá elég fedezete és kérte, hogy adjon a fedezethez ötezer koronát. Dr. Kelemen átadta ezt az összeget és Steinmann Pál még aznap délben két órakor fölviit a lakására az aznap nyereség fejében ötszázharminc koronát. Kelemen erre kérte az ötezer koronát is, azonban Steinmann azzal hozakodott elő, hogy tovább játszik cukoripar- és kisbirtok-részvényekkel, sőt ennek a fedezetéhez még hatezer koronára van szükség.

Kelemen másnap át is adott hatezer koronát. Innen kezdve kisebb-nagyobb összegeket kapott nyereségrészesedés fejében, azonban tőkét hiába követelte. Az orvos a végleges elszámolást sürgette, azonban mindig kitérő feleleteket kapott Steinmann Páltól és Ottótól, sőt Bódogtól is, akit utóbb belevontak a dologba. Kisebb összegekben összesen öt-ezernégy száz koronát adtak át az orvosnak, azonban hatezeröttszázhetvenhat korona még mindig hiányzott.

Az orvos végül megelégette a dolgot és ügyvédje útján följelentést tett a rendőrségen csalás és sikkasztás miatt a három fivér ellen. A rendőrség megállapította, hogy a három fiatalember, akik tisztességes, jó családból származnak, rendkívül elegánsan öltözködtek, nagylábon éltek és sok pénzt költöttek. Néhány nappal ezelőtt, csendben el is bocsátották őket állásukból. Alapos gyanu merült föl, hogy még nagyszámu embert károsítottak meg a Steinmann-fivérek és hogy az elkezelt összeg százezer koronát is meghalad. Biztosra veszik, hogy seregestől fognak jelentkezni a följelentők a rendőrségen.

A főkapitányságról detektíveket küldöttek ki a csaló testvérekért, akikről kiderült, hogy már szombat este megszöktek Budapestről. Munkatársunk megállapította, hogy Steinmann Ottó és Steinmann Pál számozatlan bérkocsin menekültek egyik Andrássy-uti kávéházból. Oda rendelték Rauchwerk Fülöp óbudai fiakkerest, aki állandó kocsisuk volt, — a löversenyre is mindig az ő fogatát használták — fölhajtott sátor mögé rejtöttek és a nyugati pályaudvarra vitették magukat.

— Nem innen utazunk, — mondotta Steinmann Ottó a kocsisnak, — csak podgyászunkért jöttünk.

És átadta Rauchwerk Fülöpnek a két börténkáróról, felöltökről és esernyőkről szóló ruhatári bécát, amelylyel a kocsis kiváltotta a menekülő gavallérok podgyását. Háromnegyed tízre a keleti pályaudvarhoz értek, ahol az idősebb fiu azt mondotta a kocsisnak, hogy Sopronba utazik öccsével. Steinmann Bódog már várta a pályaudvaron két testvérbátyját. De ugylátszik, hiányzott a szökés egyik nélkülözhetetlen kelléke, nincs pénzük, mert Rauchwerknek is a dósák maradtak. Steinmann Ottó, amikor leszálltak, azt mondotta a kocsisnak, hogy a harminc koronát táviratilag elküldi neki Sopronból, ahová pénzért utaznak. Majd, amikor Rauchwerk zuglódni kezdett, azzal némitotta el, hogy menjen a kávéház fizetőpincéjéhez, attól megkaphatja azonnal a fuvardíjat.

A kocsis arról is tud, hogy a Steinmann-fiukat egyik barátjuk is kikísérte az állomásra. Rauchwerk véletlenül ismeri azt a fiatal embert, aki a meneküléskor a csalók társaságában időzött és így a főkapitányság módját ejthette annak, hogy mielőbb kihallgassa és a szökésről közelebbi adatok elmondására kényszeríthesse.

Délután dr. Kelemen följelentéséhez még hat károsult csatlakozott, úgy hogy ezideig negyvenhatezer korona az az összeg, amelyet Steinmann testvérek hiszékeny emberektől kicsáltak. A fivérek megkönnyítették a rendőrség munkáját, mert még szerdán éjszaka a bécsi expresszvonattal visszaérkeztek Budapestre. A nyugati pályaudvaron fogták el őket a detektívek, akik már előre tudták, hogy mindhárman hazafelé tartanak Bécsből, ahol pénzhányában megrekedtek. Ugyanis Steinmann Bódog telefonon beszélt egyik hozzátartozójával, akivel közölte, hogy pénzük elfogyott és nincs módjukban, hogy tovább szökjenek. Erre azt a tanácsot kapta, hogy jöjjenek haza, talán lehetséges egyezséget kötniök a panaszosokkal. Erről a telefonbeszélgetésről értesült a rendőrség és három detektívet Babescut, Kernt és Kovacevicset küldöttek ki a csalók elé, akiket az expresszvonat megérkezésekor elfogtak. Nyolcvan korona volt náluk. Steinmann Bódognál Browning-pisztolyt is találtak. A bünbeesett bankhivatalnokokat a főkapitányságra kísérték és őrizetbe helyezték őket.

Az amerikai Rózsa Sándor.

Newyork, szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Az amerikai vasuti rablók királya, aki ugyszólván megteremtette ezt a „zsánert“, Old Bill Miner, a minap halt meg a Georgia állami börtön farmján, Milledgville-ben. Az elhunyt banditát, aki hetven évet ért meg, a mi kisebb kaliberű Rózsa Sándorunk módjára egész Amerikában ismerték, sőt sokan becsülték.

Több mint ötven éves karrierjének büszkesége az volt, hogy soha életében sem követett el valóban becstelen dolgot, már legalább is olyat nem, ami a Far West: a távoli nyugat betyárjainak furcsa becsületkódexébe ütközött volna.

Halála előtt, éppen úgy, mint a legtöbb nagy férfiu, megírta memoirjait, amivel sok, eddig ki nem derített vasuti rablásról lebbentette fel a titok fátyolát.

Izgalmas életpályáját tizenöt éves korában kezdte, amely alatt, ha dicsekvésének hinni lehet, soha nőt vagy gyermeket meg nem bántott.

Főspecialitása a gyorsvonatok megállítása volt és rettenthetetlen bátorságával gyakran egyedül indult ki rablóhadjárataira. Old Bill kivált bankok vagy más intézetek értékküldeményeit veszélyeztette és egyetlen esetben sem tudták rábizonyítani, hogy magános egyénetet rabolt volna ki.

A sajtószereményü zsvány tizparancsolat érdekes pontozatokat tartalmaz, mint például:

— Ne vegyünk el semmit magánemberektől; csak a nagy részvénytársaságoktól szabad rabolnunk, mert azok is rabolnak... Védjük meg minden nőt és segítsünk rajtuk... Legyünk mindig jóakaratuak embertársunk iránt és nyissuk meg pénztárcánkat, ha szükségét látunk. Sohse mondj